

08.06.2017 kontrollakt nr 12.2-4/6 riigihangete korraldamise kontrollimise kohta Jõgeva Vallavalitsuses

Kontrollimise alus: Rahandusministeeriumi 29.03.2017.a kiri nr 12.2-4/02578

Kontrolliobjekti nimetus: Jõgeva Vallavalitsus

Kontrolliobjekti registrikood: 75003594

Kontrolliobjekti juhi nimi ja ametinimetus: Enn Kurg, vallavanem

Kontrolli käigus andsid selgitusi: Kersti Vadi, Aavo Välba, Enn Kurg

Kontrollitav ajavahemik: 01.01.2016 – 31.12.2016

1. Kontrollimise eesmärk ja ulatus

- 1.1 Kontrollimisele kuulus Jõgeva Vallavalitsuse (edaspidi Hankija) riigihangete korraldamisel riigihangete seaduses (edaspidi RHS) sätestatud nõuetest kinnipidamine ajavahemikul 01.01.2016 – 31.12.2016.
- 1.2 Kontrollimise eesmärgiks oli muu hulgas tuvastada, kas korraldatud on nõuetekohased riigihankemenetlused (lihthanked, hankemenetlused jm); Hankija on riigihanke osadeks jaotamisel järginud osadeks jaotamise korda; hankelepingute sõlmimine ja muutmine on toimunud nõuetekohaselt; Hankija on järginud RHS §-s 3 sätestatud riigihanke korraldamise üldpõhimõtteid; erandlike hankemenetluste liikide (väljakuulutamiseta läbirääkimistega hankemenetlus) valik on olnud õiguspärane.
- 1.3 Kontrollitaval ajavahemikul on Hankija riikliku riigihangete registri (edaspidi ka eRHR) kaudu alustanud 3 avatud hankemenetlusega riigihanget:
- 1.4 Riigihangete korraldamist 2016. aastal Jõgeva Vallavalitsuses reguleeris RHS § 13¹ alusel Jõgeva Vallavolikogu poolt 21.06.2012.a vastu võetud määrus nr 12 „Jõgeva valla hankekord“ .
- 1.5 Tehingute tegemisel on RHSis sätestatud korrast kinnipidamist kontrollitud Hankija 2016.a raamatupidamise väljavõtte, eRHRis avaldatud dokumentide, kontrollijatele esitatud dokumentide ja Hankija selgituste alusel.
- 1.6 Kontrollakti projekt edastati Hankijale tutvumiseks ja vastuväidete esitamiseks 01.06.2017 kirjaga nr 12.2-4/02578-1. Hankija kontrollakti kohta vastuväiteid ja märkusi ei esitanud.

2. Riigihangete seaduses sätestatud korrast kinnipidamise kontrollimine

2.1. Hankekord

RHS § 13¹ kohaselt kehtestab hankija asutusesisese hankekorra, kui tema poolt ühes eelarveaastas planeeritavate asjade ja teenuste riigihangete eeldatav kogumaksumus ületab 80 000 eurot või ehitustööde riigihangete eeldatav kogumaksumus ületab 500 000 eurot. Hankekord reguleerib muu hulgas:

- 1) riigihanke planeerimise, sealhulgas iga-aastase hankeplaani koostamise ja kinnitamise korra ning tähtpäeva;
- 2) riigihanke eest vastutava isiku või isikud või nende määramise, sealhulgas hankelepingu täitmise eest vastutava isiku määramise;
- 3) lihtsustatud korras tellitava teenuse tellimise korra.

Hankekorra kehtestamise kohustuse eesmärk on tagada, et hankija oleks oma riigihangete korraldamise sisese protseduuri algusest lõpuni läbi mõelnud ning suunata hankijaid põhjalikumalt oma hankeid planeerima.

RHSi kohaselt peab läbipaistev olema nii riigihankemenetlus ise, kui ka riigihankemenetluse läbiviimisele eelnevad tegevused, sh riigihanke planeerimine.

Kontrollimise käigus ilmnes, et Jõgeva Vallavolikogu 21.06.2012.a määrusega nr 12 vastu võetud „Jõgeva valla hankekord“ ei sisalda RHS § 13¹ p 3 kohast lihtsustatud korras (RHS § 19) tellitavate teenuste korda.

2.2 Aruandlus – riigihanke aruande ja riigihanke aruande lisa tähtaegne esitamine

RHS § 37 lg 1 kohaselt esitab Hankija registrile 20 päeva jooksul pärast hankemenetluse lõppemist registri veebilehe kaudu riigihanke aruande ning sama paragrahvi lõike 4 kohaselt esitab hankija 20 päeva jooksul registrile pärast hankelepingu või raamlepingu lõppemist riigihanke aruande lisa.

Riigihanke viitenumbri 178917 „Jõgeva valla 2016. aasta investeerimislaenu võtmine“ hanketeate kohaselt oli hankelepingu sõlmimise kuupäev 10.11.2016. Hankija esitas riigihanke aruande 05.12.2016. so 25. päeval.

Eeltooduga on Hankija eiranud RHS § 37 lõikest 4 tulenevat korda riigihanke aruande esitamisel.

2.3 Maksuvõlgade kontroll

RHS § 38 lg 1¹ kohaselt kontrollib hankija enne hankelepingu sõlmimist maksuvõla puudumist ja andmeid maksuvõla tasumise ajatamise kohta RHS § 38 lg 1 punkti 4 osas pärast pakkumuse edukaks tunnistamise otsuse tegemist. Kui ilmneb, et pakkujal on nimetatud päeval maksuvõlg, ei sõlmi hankija selle isikuga hankelepingut ja kõrvaldab ta hankemenetlusest.

Mitte ühegi 2016. aastal eRHRis läbi viidud riigihanke puhul ei nähtu, et hankija oleks teabevahetuse kaudu kontrollinud maksuvõlgade puudumist hankemenetluse algamise päeva seisuga ega ka enne hankelepingu sõlmimist.

Selgitame, et alates 15.03.2011 on võimalik riiklike maksude ja sotsiaalkindlustuse maksete nõuetekohast täitmist kontrollida eRHRi vahendusel. Kuigi RHS ei sätesta otseselt kohustust teostada maksuvõlgade kontrolli eRHR-i keskkonnas (teabevahetus – päringud välisregistritesse), puuduvad hankijal üldjuhul teistsugused vahendid veendumaks, ei pakkujal või taotlejal ei ole riigihanke algamise kuupäeva seisuga maksuvõlgnevusi RHS § 38 lg 1 p-i 4 tähenduses.

Hankija selgitas, et on kontrollib maksuvõlgade puudumist Maksu- ja Tolliameti e-päringu kaudu.

Märgime, et Maksu- ja Tolliameti avaliku e-päringu alusel saadav info ei tõenda isiku vastavust RHS § 38 lg 1 p-le 4, kuna päringust saadav info kajastab võlgnevusi Maksu- ja Tolliametile maksukorralduse seaduse § 32 mõistes. Samas märgime, et Maksu- ja Tolliameti avaliku e-päringu kaudu ei ole võimalik kontrollida elu- või asukoha kohalike maksude tasumist.

Maksuvõlgade kontrolli teostamine eRHR-i vahendusel tagab ühtlasi riigihanke läbipaistvuse ja kontrollitavuse, kuna eRHR salvestab ja säilitab välisregistritesse teostatud päringuid, vähendades ja lihtsustades vaidluste korral hankija tõendamiskoormist.

Dokumentaalseid tõendeid (väljatrükk, screenshot vms) Hankija Maksu- ja Tolliameti e-päringu teostamise osas ei esitanud. RHS § 3 p-i 2 kohaselt peab hankija tagama riigihanke läbipaistvuse ja kontrollitavuse. Olukorras, kus ei ole võimalik kontrollida Hankija väidete õigsust ja läbiviidud kontrolli tulemusi, tuleb asuda seisukohale, et Hankija on eiranud RHS § 3 p 2 ja § 38 lg 1¹.

2.4 Hankest huvitatud isiku küsimustele vastates hankedokumendi muutmine

Riigihanke viitenumbriga 171476 „Vaimastvere staadioni jalgpalliväljaku katte ehitus“ tehnilises kirjelduses oli nõutud, et kunstmuru tootaineks peab olema polüpropeen.

Riigihanke rubriigis „Teabevahetus“ küsis hankest huvitatud isik (küsimus-vastus nr 2), kas polüpropeeni võib asendada polüetüleeniga. Hankija vastas, et polüpropeeni võib asendada polüetüleeniga.

Leiame, et Hankija kirjeldas tehniline kirjelduses soovivat hankeeset, so kohustuslikke minimaalseid nõuded ning tegemist ei olnud soovituslike tingimustega.

Lihthanke puhul ei ole küll selgitustega hankedokumentide muutmise keeld nii sõnaselge kui hankemenetluse puhul RHS § 36 lõigete 3 ja 4 koosmõjus RHS § 56 lg 1 ja 2, kuid see on vastuolus RHS § 3 kohaste riigihanke korraldamise üldpõhimõtetega.

Märgime, et RHSi eelnõuga¹ on plaanis selgesõnaliselt keelata selgituste ja selgitusi sisaldavate dokumentidega riigihanke alusdokumentide muutmise (eelnõu § 46).

2.5 Lihthanke korraldamata jätmise

2.5.1. Kütuse ostmine

Raamatupidamise väljavõttest nähtub, et hankija on 2016. aastal ostnud kütust Olerex ASilt summas 11 767,21 € ilma käibemaksuta. Lihthanget kütuse ostmiseks korraldatud ei ole.

RHS § 15 lg 3 kohaselt on lihthanke korraldamise kohustuse piirmäär asjade ja teenuste hankelepingu korral 10 000 € ilma käibemaksuta.

RHS § 21 lg 2 kohaselt on asjade ja teenuste hankelepingu, mis oma olemuselt regulaarne või mida kavatakse kindla tähtaja jooksul uuendada, eeldatav maksumus on:

- 1) eelnenud 12 kuu või eelmise majandus- või eelarveaasta vältel sõlmitud järjestikuste samalaadsete hankelepingute kogumaksumus, võttes võimaluse korral arvesse ka eeldatavaid muutusi ostetavates või tellitavates kogustes või hinnas järgmise perioodi vältel või
- 2) esimese hankelepingu sõlmimisest arvates järgmise 12 kuu või majandus- või eelarveaasta jooksul sõlmitavate järjestikuste samalaadsete hankelepingute eeldatav kogumaksumus.

Hankija edastatud andmetest nähtub, et hankija on Olerex ASile varasemalt kütuse eest tasunud järgmiselt:

- 1) 2014. aastal 14 564,67 € ilma käibemaksuta;
- 2) 2015. aastal 11 308,13 € ilma käibemaksuta.

Seega oleks hankija 2016a. aasta eeldatava kütusekulu ja selle maksumuse arvestamisel

¹ Riigihangete seaduse eelnõu on arvutivõrgus kättesaadav Riigikogu kodulehel aadressil: <https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/d8709d7d-cf5c-45c6-8576-1b7e86c80a8a/Riigihangete%20seadus>.

lähtuma varasemast kütusekulust ning määrama selle järgi eeldatava maksumuse ja korraldama kütuse ostmiseks lihthanke.

Lihthanke korraldamata jätmisega on hankija rikkunud RHS § 15 lg 3.

2.5.2. Mööbli ostmine

Raamatupidamise väljavõttest nähtub, et hankija on 2016. aastal ostnud mööblit RUG Mööbel OÜlt summas 11 915,83 € ilma käibemaksuta. Lihthanget mööbli ostmiseks korraldatud ei ole.

Hankija selgitas, et mööblit soetati aasta lõpus eelarveliste vahendite ülejäägi arvelt ning hanget lihthanget korraldada ei jõutud.

RHS § 15 lg 3 kohaselt on lihthanke korraldamise kohustuse piirmäär asjade ja teenuste hankelepingu korral 10 000 € ilma käibemaksuta. Lihthanke korraldamata jätmisega on hankija rikkunud RHS § 15 lg 3.

2.5.3. Kaugkütte ostmine

Raamatupidamise väljavõttest nähtub, et hankija on kaugkütte ostmise eest tasunud ASile Utilitas Eesti tasunud 21 756,74 € ilma käibemaksuta. Lihthanget kaugkütte ostmiseks korraldatud ei ole.

Hankija põhjendas riigihanke korraldamata jätmist sellega, et Jõgeva vallas asuv soojustrass kuulub ASile Utilitas Eesti, mistõttu on ettevõtte P monopoolses seisundis ja hankija ei saa kaugkütet avatud konkurentsis osta.

RHS § 15 lg 3 kohaselt on lihthanke korraldamise kohustuse piirmäär asjade ja teenuste hankelepingu korral 10 000 € ilma käibemaksuta.

Juhime tähelepanu sellele, et juhul, kui esinevad asjaolud (tehnilised või ainuõigusega kaitstud põhjused), mille tõttu saab soojusenergiat pakkuda vaid üks pakkuja, on RHS § 28 lg 2 p 2 alusel võimalik kaaluda väljakuulutamisetähtaegade lühenemistega hankemenetluse kasutamise lubatavust.

Lihthanke korraldamata jätmisega on hankija rikkunud RHS § 15 lg 3.

2.6 Riigihanke osadeks jagamine

Raamatupidamise väljavõttest nähtub, et hankija on tellinud bussitransporti õpilasvedude teenindamiseks FIEle Arnold Söderholm summas 11 699 € ilma käibemaksuta ning Taberland Reisid OÜlt summas 8933,78 € ilma käibemaksuta. Lisaks on sama hankijal sama teenuse osutamiseks 2015. aasta augustist kirjalik leping ka FIEga Harri Luht.

Lihthanget hankija bussitranspordi tellimiseks korraldanud ei ole. RHS § 15 lg 3 kohaselt on lihthanke korraldamise kohustuse piirmäär asjade ja teenuste hankelepingu korral 10 000 € ilma käibemaksuta.

RHS § 23 lg 1 kohaselt ei või hankija jaotada riigihanget osadeks RHSis riigihanke teostamiseks kehtestatud korra või nõuete eiramiseks, eriti kui hankelepingu esemeks on funktsionaalselt koos toimivad või sama eesmärgi saavutamiseks vajalikud asjad, teenused või ehitustööd. Osadeks jaotatud riigihanke iga osa kohta hankelepingu sõlmimisel kohaldatakse RHS § 23 lg 2 kohaselt kõigi osade summeeritud eeldatava maksumusega hankelepingu sõlmimisele kohaldatavat korda. Seega, kuigi näiteks Taberland Reisid OÜlt tellitud teenuse maksumus jääb alla lihthanke piirmäära, peaks hankija riigihanke eeldatava maksumuse määramisel lähtuma bussitranspordi teenuse tellimise kogumaksumusest.

Jättes korraldamata nõutud lihthanke on hankija eiranud RHS § 15 lg 3 ja RHS § 23 lg 2 sätestatud korda.

2.7 Kvalifikatsiooni kontrollimine

2.7.1 Kvalifitseerimise tingimused

RHS § 39 lg 1 kohaselt peavad kvalifitseerimise tingimused olema piisavad pakkuja või taotleja hankelepingu nõuetekohase täitmise võime tõendamiseks ning vastavad ja proportsionaalsed hankelepingu esemeks olevate asjade, teenuste või ehitustööde olemuse, koguse ja otstarbega. Hankija on mitme hanke puhul sätestanud sisutuid ja kontrollimatuid kvalifitseerimise tingimusi:

- a) Riigihangete nr 175411 ja 181261 HT osa III punktis 2.3 on sätestatud kvalifitseerimise tingimus, mille kohaselt peab pakkuja olema viimase kolme aasta jooksul täitnud nõuetekohaselt kõik hankelepingud käibemaksuta maksumusega üle 20 000 euro.

Viidatud tingimuse puhul tuleks hankijal esmalt tuvastada kõik hankelepingud, mida pakkuja kolme aasta jooksul on täitnud ja seejärel asuda kõikide puhul kontrollima nende nõuetekohast täitmist. Hankija selgitas, et lähtus tingimuse täitmise kontrollimisel pakkujate poolt esitatud kinnitustest.

Sisuliselt ei ole hankija sätestanud nõuet, et pakkuja oleks pidanud olema viimase kolme aasta jooksul täitnud mingeid lepinguid (kindel arv ja tingimused), küll aga on nõutud, et juhul kui pakkuja on hankelepinguid täitnud, siis see peab olema toimunud nõuetekohaselt. Antud tingimuse puhul, tuleks hankijal kvalifitseerida nii pakkuja, kes pole viimase kolme aasta jooksul täidetud ühtegi hankelepingut, kui ka see, kes on sõlminud ja nõuetekohaselt täinud nt 20 lepingut. Märgime, et viidatud tingimus ei taga ka pakkujate võrdset kohtlemist (RHS § 3 p 3), kuna juhul, kui pakkuja peab olem nõuetekohaselt täitnud kõik hankelepingud, võib see mõne pakkuja puhul tähendada ainult 1 lepingu täitmist aga mõne teise pakkuja puhul väga paljude lepingute nõuetekohast täitmist.

Soovitame hankijal edaspidi kvalifitseerimise tingimuste sätestamisel seada täpsemad ja proportsionaalsemad nõuded, mida on võimalik sisuliselt kontrollida ning mis ei too kaasa pakkujate ebavõrdset kohtlemist.

- b) Riigihange nr 178917 ja 179900 HT osa III punktis 2.2 on sätestatud kvalifitseerimise tingimuse, mille kohaselt peab pakkujal olema hankelepingu täitmiseks vajalikud rahalised vahendid.

Täpsustust selle kohta, mis hankija hinnangul on piisavad vahendid, tingimusest ega ka mujalt hanketeatest/hankedokumentidest ei selgu. Hankija selgitas, et lähtus tingimuse täitmise kontrollimisel pakkuja vastavasisulisest kinnitusest. Kinnitus, et pakkujal on hankelepingu täitmiseks vajalikud rahalised vahendid, ei võimalda hankijal kontrollida, millised on need vahendid, mida pakkuja omab. Samuti ei ole võimalik selliselt sõnastatud tingimuse alusel ühtegi pakkujat kvalifitseerimata jätta, sest isegi juhul, kui pakkujal on rahalisi vahendeid väga piiratud ja minimaalses ulatuses, võib ta kinnitada, et need on tema hinnangul hankelepingu täitmiseks piisavad. Antud juhul ei ole tingimused kooskõlas ei RHS § 39 lg 1 ega ka RHS § 3 p 3 kohase pakkujate võrdse kohtlemise põhimõttega.

Soovitame hankijal pakkujate majanduslikule ja finantsseisundile seatavad tingimused paremini läbi mõelda ning sõnastada selliselt, et neid oleks esiteks võimalik ka sisuliselt kontrollida ning teiseks selliselt, et kõik pakkujad saaksid lähtuda täpselt samadest tingimustest, mitte asuda tingimusi ise meelevaldselt tõlgendama.

2.7.2 Teise isiku näitajatele tuginemine

Riigihankes nr 180656 HT osa III punkti 2.3 alapunkti 3.5 kohaselt pidi pakkujal olema vormikohane registreerimistõend või jäätmeluba jäätmete käitlemiseks ja veoks.

Kvalifitseerimise protokoll kohaselt jäeti kvalifitseerimata ühispakkujad TERASTEENUS OÜ (10943961) ja Karimek OÜ (10630481), alljärgneva põhjendusega:

„Pakkujal puudub hankedokumendi punkti 3.5 kohane vormikohane registreerimistõend või jäätmeluba. Pakkumusele on lisatud Karimek OÜ jäätmeluba.“

RHS § 41 lg 7 kohaselt võivad ühispakkujad oma tehnilise ja kutsealase pädevuse kvalifitseerimise tingimustele vastavuse tõendamiseks tugineda teiste ühispakkujate või ühistaotlejate pädevusele, kui see on vastava kriteeriumi olemusest tulenevalt võimalik. Seega ei pea tegevusluba olemas olema mõlemal ühispakkuja.

Hankija selgitas, et hankemenetluse kestel selgus, et tegelikult ei olnud tegemist ühispakkumusega. Märkime, et RHS § 41 lg 6 kohaselt kui see on pakkuja või taotleja kvalifikatsiooni tõendamiseks vajalik ja asjakohane, võib pakkuja või taotleja tõendada oma tehnilise ja kutsealase pädevuse vastavust kvalifitseerimise tingimustele konkreetse hankelepingu täitmise raames lisaks oma näitajatele ka teise isiku näitajate alusel vahendite ja meetmete või spetsialistide osas, sõltumata tema õiguslike suhete iseloomust selle isikuga. Selleks peab ta hankijale vastuvõetaval viisil tõendama, et sellel isikul on vastavad vahendid ja meetmed või spetsialistid olemas ning pakkujal või taotlejal on võimalik neid vajaduse korral hankelepingu täitmiseks kasutada.

Eeltoodust tulenevalt oleks pidanud hankija selgitama, kas tegu on RHS § 41 lg 6 kohase teise isiku näitajatele tuginemisega ning vajadusel paluma endale vastuvõetaval viisil pakkujal tõendada, et sellel isikul on vastavad vahendid ja meetmed või spetsialistid olemas ning pakkujal või taotlejal on võimalik neid vajaduse korral hankelepingu täitmiseks kasutada.

Eeltoodust tulenevalt on hankija eiranud RHS § 41 lg 6.

3. Soovitused ja tähelepanekud

3.1. Riigihanke eeldatava maksumuse määramine

Riigihangete seisukohast on riigihanke planeerimise etapis oluline, et hankija määraks riigihanke eeldatava maksumuse korrektselt ja läbimõeldult, mis tagab õigete menetlusreeglite valiku ja minimeerib probleeme, mis võivad tekkida seoses põhjendamatult madala või ebamõistlikult kõrge maksumusega pakkumustega. Samas ka, kui vaidlustatakse mõni hankija otsus, peab hankija olema suuteline põhjendada ja vajadusel ka tõendama, kuidas hankelepingu eeldatav maksumus määrati.

Riigihangete nr 170368, 172100, 180656 ja 175411 puhul ei ole hankija määranud eeldatavaid maksumusi. Hankija selgitas järgmist: „*Hanke eeldatavaid maksumusi pole määratud. Hangete üks eesmärk oligi välja selgitada projekt-taotluste koostamiseks objektide ehitismaksumused. Sõiduki eeldatav maksumus saab ligikaudu määrata vaadates autofirmade kodulehtedel esitatud hinnakirju.*“

Selgitame, et eeldatava maksumuse määramine on oluline nii õige hankemenetluse liigi valimiseks, kui ka vajadusel hankija kaitseks lükkamaks tagasi pakkumusi, mis ületavad hankija rahalisi võimalusi.

Näiteks riigihanke nr 175411 puhul on hankija lükanud kõik esitatud pakkumused RHS § 49 lg 1 p 1 alusel tagasi, kuna need ületasid riigihanke eeldatavat maksumust. Samas on hankija järelevalvemenetluse raames kinnitanud, et eeldatavat maksumust ei olnud eraldi kuskil määratletud. Viidatud hanget ei kajastunud ka hankija iga-aastases hankeplaanis.

Soovitame Hankijal edaspidi olla riigihanke eeldatava maksumuse määramisel hoolsam.

3.2. Hankeplaani koostamine

Jõgeva Vallavalitsuse 22.02.2016 korraldusega nr 72 kinnitatud 2016 aasta hankeplaani sisaldas ühte hanget:

Hanke nimetus	Hanke eeldatav maksumus	Finantseerimise allikas	Hanke alguskuu	Lepingu eeldatav tähtaeg	Hanke eest vastutav isik	Hanke liik	Lepingu täitmise eest vastutav isik
Kuremaa ujula laiendus ja meeste saunaruumide remont	411966	vallaelarve	veebruari	19.12.2016	Aavo Välba	avatud	Aavo Välba

Samas on hankija 2016. aastal eRHRi vahendusel läbi viinud 12 riigihanget (6 lihthanget ja 6 hankemenetlust). Hankija selgitas järgmist: „*Hankeplaani sai pandud kõige suurema maksumusega hange. Ülejäänud hangete tegemise vajadus tulenes Jõgeva valla 2016. aasta eelarve investeerimistegevuse osast.*“.

Jõgeva Vallavolikogu 21.06.2012.a määrusega nr 12 kinnitatud Jõgeva valla hankekorra § 3 lg 1 kohaselt kinnitatakse asjade ostmise ja teenuste tellimise käibemaksuta maksumusega alates 10 000 eurost ja ehitustööde tellimise käibemaksuta maksumusega alates 30 000 eurost vallavalitsuse korraldusega iga-aastase hankeplaani hiljemalt ühe kuu möödudes valla eelarve vastuvõtmisest. Hankekorra § 3 lg 4 kohaselt on õigus alustada hangete läbiviimiseks vajalike toimingute tegemist pärast hankeplaani kinnitamist.

Jättes hankeplaanis kajastamata kõik vastavalt eelarveaastal planeeritavad riigihanked, on hankija läinud vastuollu enda hankekorraga. Soovitame hankijal edaspidi järgida hankekorra ning kajastada hankeplaanis kõik kavandatavad riigihanked (vähemalt alates lihthanke piirmäärast).

3.3. Pakkumuste hindamise kriteeriumid

Hankija ei kasutanud mitte ühegi 2016. aastal eRHRis läbiviidud riigihanke puhul pakkumuste hindamise kriteeriumina majanduslikku soodsust. Kehtiv RHS ja ka hetkel Riigikogu menetluses olev riigihangete seaduse muutmise seaduse eelnõu (450 SE) eeldab, et esmajoonel sätestab hankija hindamiskriteeriumid, mis võtavad lisaks pakkumuse hinnale või hinnale ja sellega seonduvatele kuludele arvesse ka hinna ja kvaliteedi suhet, st kvaliteetivuseid, keskkonnalaseid ja sotsiaalseid kriteeriume. Üksnes hinnast või kulust võib lähtuda juhul, kui pakkumuse majanduslik soodsus on tööpoolest sõltuv üksnes hinnast või kaasnevatest kuludest ning kvaliteetivused kriteeriumid ei saa kuidagi aidata kaasa majandusliku soodsuse tõusule.

Seega soovitame hankijal edaspidi kaaluda pakkumuste hindamise kriteeriumina majandusliku soodsuse kasutamist.

3.4. Pakkumuste elektrooniline menetlemine

RHS § 55 lg 7 kohaselt peab hankija võimaldama pakkumuste ja taotluste elektroonilist esitamist vähemalt 50 protsendi ulatuses hankija eelarveaastal planeeritavate riigihangete rahalisest mahust.

Hankija on kõikide 2016. aastal eRHRis alustatud riigihangete puhul võimaldanud pakkumuste elektroonilist esitamist. Tunnustame hankijat pakkumuste elektroonilise esitamise ja menetlemise juurutamise eest ning RHS § 55 lg 7 sätestatud e-menetluste

miinimummäära oluliselt tulemuslikuma täitmise eest.

4. Järeldused

- 4.1. Järelevalvemenetluse käigus tuvastati üksikuid kõrvalekaldumisi RHSis sätestatud korrast, mis on seotud hankekorra nõuetele vastavusega, riigihanke aruande esitamisega, maksuvõlgade kontrollimisega, selgituste andmisega, kvalifitseerimise tingimuste sätestamise ja nende täitmise kontrollimisega ning nõutava lihthanke korraldamata jätmisega.
- 4.2. Tuvastatud kõrvalekalded, va maksuvõlgade mittenõuetekohane kontrollimine, on käsitletavad üksikjuhtudena. Maksuvõlgade kontrollimisel tuvastatud kõrvalekalde puhul on tegu süstemaatilise rikkumisega. Samas on hankija vastavaid puuduseid möönnud ning asunud juba käimasolevates hangetes oma senist praktikat parandama.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristel Mesilane
osakonnajuhataja
riigihangete ja riigiabi osakond

Kontrollija:

Kati Orgmets
osakonnajuhataja asetäitja
riigihangete ja riigiabi osakond
611 3269; kati.orgmets@fin.ee